

Osobama s invaliditetom treba pružiti mogućnost razvitka kompetencija i vještina

Osim samog osposobljavanja i savladavanja radnih zadataka, važna je i komunikacija te odnos s našim kolektivom, gdje je za kvalitetan rad, motivaciju i organizacijsku kulturu bitno i obostrano prihvaćanje između radnika i radnica“, istaknuo je upravitelj socijalne zadruge Humana Nova Ivan Božić

Objavio **Sanja Plješa** - 27.09.2021 u 12:39

Ljudima je nekada bilo normalno da se udružuju u zadruge, a u današnje doba to im je pomalo čudno. No, potrebno je demistificirati zadrugarstvo jer je **zadruga**, prema definiciji, dragovoljno, otvoreno, samostalno i neovisno društvo kojim upravljaju njeni članovi. Svojim radom i aktivnostima ili korištenjem njenih usluga, na temelju zajedništva i uzajamne pomoći ostvaruju, unaprjeđuju i zaštićuju svoje pojedinačne i zajedničke ciljeve.

U našoj zemlji djeluju socijalne zadruge, a neke od njih koje štite i pomažu osobama s invaliditetom su **Humana Nova** iz Čakovca i socijalno-uslužna zadruga **Martinov plašt** iz Zagreba.

Zagrebačka socijalno-uslužna zadruga je prva takva zadruga osnovana 2011. u Zagrebu. Kako ističu iz zadruge, u prvi plan stavlja čovjeka bez obzira na njegova ograničenja. Misija im je "stvarati preduvjete za razvoj međusobnog zajedništva, solidarnosti i odgovornosti u društvu, podizati samopoštovanje i dostojanstvo svake osobe, doprinisiti cjeloživotnom razvoju čovjeka te stvarati nove mogućnosti zapošljavanja i samozapošljavanja".

Socijalna zadruga Humana Nova je društveno poduzeće koje djeluje na tri područja – okolišnom, društvenom i ekonomskom. Zapošljava osobe s invaliditetom i ostale društveno isključene osobe. U timu se nalazi 44 osoba, od kojih je 25 osoba s invaliditetom, a 13 su pripadnici ostalih marginaliziranih skupina kojima posao u Humani Novoj mijenja život.

Recikliranje tekstilnog otpada

Kako zapravo izgleda zapošljavanje osoba s invaliditetom i što sve nudi zadrugarstvo, ispričao nam je **Ivan Božić**, upravitelj socijalna zadruge Humana Nova. Rekao je kako se u zadrugi zbrinjavaju tekstilni viškovi te se na taj način njeni članovi brinu o planetu, a dobit ulažu u daljnji razvoj.

“Humana Nova osnovana je 2011. godine u okviru projekta ESCO – ‘edukacija za socijalno zadrugarstvo – nove mogućnosti za osobe s invaliditetom’ koji je provodio Autonomni centar akt (danas ACT grupa). Glavni cilj projekta bio je povećati mogućnosti zapošljavanja osoba s invaliditetom u Međimurskoj županiji, promicati društvenu integraciju i podići razinu svijesti o mogućnostima zapošljavanja osoba s invaliditetom razvojem održivih modela na lokalnoj i nacionalnoj razini”, istaknuo je Božić.

Dodao je kako je socijalna zadruga Humana Nova osnovana po završetku projekta, a dala je odgovor na tadašnje probleme u lokalnoj zajednici: velik broj nezaposlenih osoba s invaliditetom, pripadnika Romske nacionalne manjine i dugotrajno nezaposlenih žena, koje su rezultat tadašnjeg propadanja tekstilne industrije u Međimurskoj županiji radi uvoza jeftinijih tekstilnih proizvoda iz inozemstva.

Govoreći o tome **što je zapravo zadruga**, Božić je rekao da je zadruga gospodarski subjekt u koji se radi vlastitog razvoja poduzetnik pojedinac udružuje s drugim fizičkim ili pravnim osobama te tako udruženi doprinose vlastitom i zajedničkom razvoju.

“Danas članstvo u zadrugi čine tri udruge osoba s invaliditetom (Udruga slijepih MŽ, Društvo osoba s invaliditetom MŽ i Udruga osoba s intelektualnim poteškoćama MŽ) te 22 naših radnika i radnica. Članovi su uključeni u upravljanje i spremni su svojim angažmanom, radom i financijskim ulozima pomoći u radu i razvoju zadruge”, naglasio je Božić.

Upravitelj proglašen drugim najboljim menadžerom društvenih poduzeća u Europi

Humana Nova bavi se sakupljanjem, ponovnom upotrebom i reciklažom tekstilnog otpada, i proizvodnjom recikliranih i novih proizvoda od eko certificiranih i lokalno dobavljenih materijala. Tekstil koji se sakupi u suradnji s lokalnim komunalnim poduzećima i kroz donaciju građana, sortira se na upotrebljiv i neupotrebljiv. Upotrebljiv tekstil prodaje se u second-hand dućanu Humane Nove koji je trenutno zatvoren zbog Covid-19 ili se koristi u njihovoj šivaoni kao repromaterijal za kreativne reciklirane proizvode (bibike, pregice, torbice, ruksake..).

“Iz neupotrebljivog dijela izvlačimo pamuk koji režemo na industrijske krpe i plasiramo ih prema drvnim i metaloprađivačkim industrijama gdje se koriste za čišćenje. Ostatak tekstilnog otpada reciklira se u suradnji s Regeneracijom Zabok, koja od otpadnog tekstila izrađuje filc. Tehnički filc u balama vraća se u našu proizvodnju na uslužno pakiranje, nakon čega ga Regeneracija Zabok izvozi u Europsku uniju. Ovaj proces sakupljanja, ponovne upotrebe i reciklaže, prepoznat i u široj regiji predstavlja zaokruženi model gospodarenja tekstilnim otpadom, tako da ništa ne završava na odlagalištima”, rekao je upravitelj zadruge Humana Nova.

Dodao je kako u njihovoj šivaoni nastaju novi proizvodi od eko certificiranih i lokalno dobavljenih materijala, koji su prvenstveno usmjereni na poslovni model suradnje (B2B).

“Naš asortiman obuhvaća platnene promo materijale (platnene torbe, ruksake, etui za laptop..), pamučne majice /T-Shirt, Polo, Dux i Hoodie), radna odijela, zastave... Do danas smo ostvarili mnoge lokalne, nacionalne i internacionalne suradnje na koje smo izrazito ponosni, poput Ikee, Decathlona, Erste Banke, Belupo, Elfs, Dubioza Kolektiv, A1, Philip Morris, PVC i drugo”, naglasio je Božić.

Treba istaknuti kako je upravitelj zadruga za svoj rad i upravljanje socijalnom zadrugom Humana Nova, proglašen drugim najboljim menadžerom društvenih poduzeća za radnu integraciju u Europi. Finalisti s kojima se našao u samoj završnici dolaze iz društvenog poduzeća PACE iz Irske te iz nizozemskog Milieuwerka.

Poslodavci ne smiju biti u strahu od zapošljavanja osoba s invaliditetom

Zanimalo nas je na koji se način zapošljavaju osobe s invaliditetom. Božić je istaknuo kako je to “izazov današnjice”. Mišljenja je kako s “jedne strane nedovoljna informiranost poslodavaca i strah od zapošljavanja OSI radi smanjenog radnog učinka rezultira nezapošljavanjem takvih osoba, koje na kraju ostaju na teret državnog proračuna”.

“Problem s kojim se suočavaju osobe s invaliditetom prilikom zapošljavanja jest nedostatak kompetencija, vještina i radnih navika, koje zbog rasta u previše zaštitničkom okruženju nisu uspjeli razviti, u čemu ne pomaže ni obrazovni sustav. S druge strane iskustva koja imamo sami su u većini slučajeva pozitivna, jer smo kroz proces osposobljavanja kod naših radnika i radnica uspjeli razviti određene kompetencije i vještine za obavljanje pojedinih radnih zadataka. Dakle, kod nas zapošljavanje osoba s invaliditetom kreće uz mjeru HZZ-a, osposobljavanje na radnom mjestu”, rekao je Božić.

Dodao je kako se u razdoblju od tri mjeseca osoba osposobi za rad, stječe kompetencije i razvija radne navike, a što je najbitnije, podiže se razina samopouzdanja, te nakon toga kreće zapošljavanje.

“Kako pridajemo važnost timskom radu i većina procesa provodi se u timu, osim samog osposobljavanja i savladavanja radnih zadataka, važna je i komunikacija te odnosi s našim kolektivom, gdje je za kvalitetan rad, motivaciju i organizacijsku kulturu bitno i obostrano prihvaćanje između radnika i radnica”, naglasio je Božić.

Potreban individualan pristup prilikom zapošljavanja osoba s invaliditetom

Govorio je o izazovima s kojima su se susreli prilikom zapošljavanja OSI. Rekao je da je to, među ostalim, jaz između potreba poslodavaca, odnosno potreba radnog mjesta i poteškoća OSI. Prilikom zapošljavanja OSI, sa specifičnim poteškoćama, potreban je individualan pristup i u nekim slučajevima prilagodba radnog mjesta. Božić je istaknuo kako je to nekada moguće, nekada nije.

„Stoga imamo i pozitivna i negativna iskustva. Pozitivno je to što smo za našeg web administratora Dinu, s dijagnozom CP i koji kao pomagalo za kretanje koristi kolica, uspjeli napraviti arhitektonske prilagodbe. Dok u slučaju osoba s dijagnozom Down sindrom i autizmom nismo imali toliko sreće, jer nismo u tom trenutku bili spremni stvoriti okvir u kojem bi te osobe mogle nesmetano raditi“, naglasio je.

No, ono sa sigurnošću može reći jest to da im je susret s takvim izazovima, dao priliku da ukažu na problem, koji seže izvan njihovih mogućnosti i predstavlja problem lokalne zajednica, ali i problem na nacionalnom nivou.

„U komunikaciji s lokalnim vlastima te ustanovama Centrom za socijalnu skrb i Centrom za odgoj i obrazovanje ponudili smo moguće rješenje problema, a to je Centar za radnu integraciju, koji će nakon školovanja moći dati odgovor na širi spektar poteškoća OSI i biti u mogućnosti prilagoditi radna mjesta i uvjete rada potrebama OSI i uskladiti ih s potrebama poslodavaca. **Centar za radnu integraciju** uvršten je u Plan razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine“, rekao je upravitelj zadruga Humana Nova.

Kada se govori o osobama s invaliditetom, u zadrugi rade osobe s tjelesnim invaliditetom, odnosno invalidi rada, od kojih većina njih rade kao šivačice, te osobe s intelektualnim poteškoćama od kojih većina radi na sortiranju odjeće, rezanju industrijskih krpa i procesu pakiranja filca. Tu su još dvije gluhe šivačice, dvije slabovidne osobe, jedna na radnom mjestu dizajner – krojač i jedna na radnom mjestu sortirača, šivačica s multiplom sklerozom i web administrator s cerebralnom paralizom.

„S obzirom na današnje nemilosrdno tržište rada i poteškoće s kojima se suočavaju osobe s invaliditetom pri zapošljavanju, gdje se većina poslodavaca ne odlučuje zaposliti osobu s invaliditetom, ljudi su najprije zahvalni što im je pružena prilika za rad, što se pozitivno odražava na motivaciju za rad, ali i njihovo zadovoljstvo, samopouzdanje i kvalitetu života. Rad u Humani Novoj nije normiran, pa nema stresa i straha od nedostizanja norme. Takav pristup radu i motivirajuće radno okruženje također utječu na zadovoljstvo radnika i radnica, a odražava se i kroz povećanu individualnu odgovornost radnika i radnica prema poslu koja je na visokom nivou“, naglasio je Božić.

Dodao je kako **Humana Nova** stvara kvalitetne proizvode koje su prepoznali zadovoljni kupci, a ima i sve veći broj ostvarenih poslovnih suradnji na domaćem i inozemnom tržištu. „Humana Nova vodeći je hrvatski primjer društvenog poduzeća za radnu integraciju i ponovnu upotrebu, prepoznati smo i u široj regiji, a svojim djelovanjem doprinosimo kvaliteti života, očuvanju okoliša i održivom razvoju lokalne zajednice“, zaključio je Božić.

Autor: Sanja Plješa, fotografije:Humana Nova

Projekt izrade i objavljivanja serijala tekstova pod naslovom **Socijalno poduzetništvo zapošljavanje osoba s invaliditetom** financijski je podržala Agencija za elektroničke medije

[>>Humana Nova razvija digitalnu platformu za prodaju poduzećima](#)

Tockanai.hr koristi kolačiće (Cookies). Daljnjom uporabom web stranice, slažete se sa korištenjem kolačića. [Saznaj više](#)